

Aan de leden van de gemeenteraden van Bernheze en Oss.

Oss; 1-10-2020

Onderwerp: Nieuwe vorm bestuurlijke samenwerking in De Maashorst

De wethouders van de vier Maashorstgemeenten hebben onlangs aangegeven dat Uden en Landerd de lead willen nemen in de verdere ontwikkeling van De Maashorst. De toekomstige gemeente de Maashorst zal een coördinerende spin in het web vormen voor het gehele Maashorstgebied. De samenhang als één natuurgebied moet worden gewaarborgd via dienstverleningsovereenkomsten met Bernheze en Oss.

Dit besluit wordt gemotiveerd met het feit dat het gebied na afronding van de projecten binnen Landschappen van Allure, in een nieuwe fase terecht komt. De vier gemeenten hebben in deze nieuwe fase verschillende ambities met andere accenten. En ook de mate, waarin de Maashorst van strategisch belang is, verschilt per partner.

Grote zorg

Het oergebied de Maashorst is uniek vanwege de archeologie ("Zwaard van Oss"), de geologie (wijnstverschijnsel) en biodiversiteit (onder andere met de iconische wisenten, Exmoors en taurossen). Natuur, recreatie en toerisme floreren in toenemende mate in een delicate onderlinge samenhang. De basis van het bereikte succes ligt in een *gezamenlijke* aanpak door honderden vrijwilligers, ondernemers en organisaties uit de vier betrokken gemeenten, die zich op maashorstniveau hebben georganiseerd: Maashorstboeren, Maashorst betrokken ondernemers, Stichting Natuurorganisaties, etc.

De IVN-afdelingen van Bernheze en Oss volgen al geruime tijd met toenemende zorg de bestuurlijke ontwikkeling rondom onze Maashorst met nationale- en internationale allure. Voor het gebied is sinds enige tijd geen visie meer op inrichting en beheer, gekoppeld aan één krachtadig uitvoeringsprogramma. De bestuurlijke versnippering is helaas een feit en wordt nu geformaliseerd. Dit staat in schril contrast met de ongeloofwaardige bezweringsformule om de samenhang als één natuurgebied te waarborgen.

Het besluit komt uit de lucht vallen, is ongemotiveerd en dus onbehoorlijk

Het succes van de inspanning van alle vrijwilligers en betrokkenen wordt nu ondergraven door de gemeenten, die geen samenhangende ondersteuning bieden. Het netwerk is gebaat bij gemeenten als spin in het web en niet als splijtzwam.

Het besluit van de wethouders komt uit de lucht vallen. Vorig jaar werd gekozen "voor een heldere en eenvoudige besturing van De Maashorst: één bestuur met één uitvoeringsorganisatie en één adviesplatform". Nu is het ieder voor zich. Hoe is dit mogelijk?

Dit is te meer onbegrijpelijk omdat een deugdelijke motivatie voor het huidige besluit ontbreekt: verschillende strategische belangen, andere accenten? Waar gaat dit over?

Naar het antwoord op deze vragen kunnen we alleen gissen. Ook nu al kunnen gemeenten verschillende accenten zetten. De natuurorganisaties zien dat er bestuurlijke irritatie is over de naamgeving van de gemeente de Maashorst. Ook constateren we met afgrijzen dat er schijntegenstellingen worden opgeroepen tussen recreatie/natuur en gemeenten onderling. Gesuggereerd wordt dat Het "Osse model" cq recreatie onder druk staat door de samenwerking. Het Osse model is juist een voorbeeld voor andere gemeenten. Ook is juist in Oss geïnvesteerd in recreatie en beleving van het landschap. Oss geeft aan haar focus te verschuiven van de Maashorst naar het project "meanderende Maas". De mogelijkheid van een recreatieve en natuurlijke verbinding tussen de Maas én de Maashorst vraagt juist om een regionale aanpak.

We zien *geen* redenen om een jarenlange succesvolle samenwerking bij het grofvuil te zetten en bewoners en vrijwilligers van de vier gemeenten, die al decennia werken aan de succesvolle gebiedsontwikkeling, te duperen.

Dit is onbehoorlijk ook richting de bestuurlijke partners zoals de provincie Noord-Brabant, die het gebied hebben aangewezen als "Landschap van Allure" en in goed vertrouwen veel geld in de samenwerking hebben gestoken.

Voortzetting succesformule *met* samenwerkende gemeenten

Terecht wordt door de wethouders aangegeven dat de ontwikkeling van de Maashorst nu in een nieuwe fase komt na afloop van de projecten van Landschap van Allure. We komen nu namelijk in een fase van *oogsten* en *bestendigen*.

Door de grote (financiële) inspanning van de inwoners zijn de potenties voor natuur en recreatie/toerisme van de Maashorst flink gestegen. Door een ambitieuze, gerichte aanpak kan nu zowel de biodiversiteit als recreatie/toerisme op een hoger nationaal- en internationaal niveau worden gebracht. De Maashorst als gemeenschappelijke voortuin van de inwoners ligt binnen handbereik.

Dit vraagt om een nauwe samenwerking, met passie, inspiratie en visie, van Oss en Bernheze met gemeente de Maashorst.

Voor een doelmatig beheer van de Maashorst is van belang dat er slagvaardig kan worden opgetreden. Het streefbeeld voor 2050, zoals omschreven in het Natuurbeleidsplan (2010) blijft daarbij de piketpaal aan de horizon. Wij willen daarom pleiten voor een constructie waarbij de eigenaren de kaders aangeven en een organisatie, die het beheer uitvoert binnen die kaders. Wij pleiten voor één meerjarenplan 2021-2025 en een jaarplancyclus, met nauwe betrokkenheid van de gemeenteraden.

Wij willen dit, voor wat betreft de natuurwaarden, in samenhang met de andere gebruikers, recreatie en toerisme, van ganser harte ondersteunen.

Mede namens Joost Willems, voorzitter van IVN Bernheze,

Geert Versteijlen,

voorzitter IVN Oss

Cc: Colleges van B en W van de gemeente Bernheze en gemeente Oss